

обласного значення. На вторинну медичну допомогу планується спрямовувати кошти в обсязі не менше 60 і 70% відповідно.

Пріоритетними напрямками фінансування на 2018-2020 роки визначено державну підтримку фінансування інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. Разом з тим, основою бюджетної політики на середньострокову перспективу в частині регулювання міжбюджетних відносин є забезпечення самостійності місцевих бюджетів, зміцнення їх фінансової спроможності, підвищення прозорості та ефективності управління бюджетними коштами на місцевому рівні.

Проте, нововведення 2018 року у механізмі нарахування міжбюджетних трансфертів так і не вирішують питання щодо зростання комунальних тарифів на енергоносії, а це створює загрозу для повноцінного функціонування бюджетних установ.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 року із змінами та доповн. № 2456 — VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/449517>

2. Маркович Г. Формування місцевих бюджетів на 2018 рік: міжбюджетні трансферти. Частина II. / Г. Маркович // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/news/6571>

Комінко Зоряна

ст. гр. ФМ-11

Тернопільський національний економічний університет

zorkom16@gmail.com

Науковий керівник – к. е. н., доцент Савчук С. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

В сучасних умовах впровадження процесів бюджетної децентралізації актуальним постає ефективна реалізація бюджетної політики на місцевому рівні. Адже тільки окреслення чітких та реалістичних цілей та завдань забезпечить повною мірою виконання своїх повноважень органами місцевої влади. Це, в свою чергу, спрямовано на забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів відповідно до визначених пріоритетів. Тому необхідним постає дослідження теоретичних засад бюджетної політики, в тому числі на місцевому рівні.

Дослідженню питань бюджетної політики присвячено наукові праці багатьох вчених, зокрема таких, як: О. Василика, С. Булгакової, В. Дем'янишина, О. Кириленко, В. Кравченка, М. Кульчицького, З. Лободіної, І. Луніної, О. Тулай, Ю. Пасічника, В. Федосова, С. Юрія та ін.

У фінансовій науці відсутні єдині підходи до визначення сутності бюджетної політики, в тому числі на місцевому рівні.

Так, О. І. Тулай, звертає увагу на те, що бюджетну політику варто розглядати, в першу чергу, відносно умов її формування. Саме в сучасних умовах вона має стати “основним механізмом визначення концептуальних напрямів впливу держави на збалансований соціо-еколого-економічний розвиток” [7, с. 112].

О. П. Кириленко і В. В. Зимовець вважають, що бюджетна політика „...має вирішувати завдання прямого нарощування фінансових ресурсів через механізм бюджетних інвестицій та опосередковано сприяти такому нарощуванню в результаті скорочення непродуктивних державних видатків і відповідного збільшення чистих заощаджень у розпорядженні недержавних секторів економіки” [8, с. 227]. На думку, О. Кириленко, бюджетна політика обов'язково потребує узгодження із затвердженими пріоритетами соціально-економічного розвитку країни.

В. Г. Дем'янишин вбачає зміст бюджетної політики саме у „...визначенні курсу, завдань і напрямів діяльності держави у сфері формування і використання коштів бюджетного фонду” [2, с. 164].

У монографії “Формування і функціонування бюджетної системи України” за ред. А. А. Мазаракі зазначається, що „...при плануванні бюджетної політики держава має виходити із необхідності забезпечення фінансової та соціальної стабільності, враховуючи усю сукупність національних, історичних, соціально-економічних та інших особливостей розвитку держави” [9, с. 92].

Мету бюджетної політики, як вказує Ю. В. Пасічник, можна визначити, виходячи із специфіки формування бюджетного механізму держави, що в повній мірі та найбільш ефективно використовував би бюджетні ресурси для забезпечення суспільного розвитку [5, с. 250].

Зазначимо, що впровадження процесів бюджетної децентралізації вимагає більш ґрунтовного дослідження бюджетної політики саме на місцевому рівні. Оскільки науковцями не подається єдиного підходу до трактування даної дефініції.

У Законі України “Про засади державної регіональної політики” наведено визначення державної регіональної політики як системи цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних,

географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності [3].

У працях М. В. Чечетова, Н. Ф. Чечетової та А. Ю. Бережної бюджетна політика на місцевому рівні визначається як „офіційно визначені органами місцевого самоврядування цілі та напрямки розвитку бюджетних відносин і методи їх реалізації на місцевому рівні” [10, с. 46].

З позиції В. І. Кравченка, бюджетна політика на місцевому рівні розглядається як „система заходів, що здійснюються центральною владою з метою управління процесом утворення, розподілу, перерозподілу та використання фінансових ресурсів в регіонах та в інших адміністративно-територіальних одиницях” [4, с. 286].

А. В. Галушка та К. В. Тарасевич вважають, що бюджетна політика на місцевому рівні – це офіційно визначені органом місцевого самоврядування цілі та напрямки розвитку бюджетних відносин і методи їх реалізації на місцевому рівні [1, с. 27].

Як зазначає С. В. Савчук, метою бюджетної політики на місцевому рівні є “визначення курсу, завдань і змісту діяльності органів місцевого самоврядування у сфері планування і використання бюджетних ресурсів” [6, с.152]. При цьому ефективна бюджетна політика має бути спрямована на економічне зростання відповідної території.

Досліджуючи бюджетну політику на місцевому рівні у складі загальнодержавної політики, Ю. В. Пасічник виділяє фактори загальнодержавного і місцевого напрямку, що відповідно впливають на її здійснення. В тому числі, щодо місцевого напрямку науковець виділяє: стратегію місцевого розвитку, проголошений курс економічних та соціальних реформ правлячих партій регіону і реальні можливості місцевих бюджетних ресурсів [5, с. 399]. Також, як він вважає, при плануванні місцевого економічного розвитку бюджетна політика має передбачати аналіз ситуації, планування розвитку та контроль.

Таким чином, бюджетну політику на місцевому рівні доцільно вважати дієвим інструментом управління бюджетними ресурсами, за допомогою якого реалізуються усі стратегічні і тактичні цілі та завдання місцевих органів влади відповідно до окреслених пріоритетів з метою забезпечення соціально-економічного зростання відповідної території та задоволення потреб населення.

Література:

1. Галушка А. В. Пропозиції вдосконалення бюджетної політики на місцевому рівні / А. В. Галушка, К. В. Тарасевич // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – №36. – С. 27 – 30.

2. Дем'янишин В. Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України : монограф. / В. Г. Дем'янишин. – Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 496 с.

3. Закон України “Про засади державної регіональної політики” №156-19 від 05.02.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
4. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України : навч. посіб. / В. І. Кравченко. – К. : Т-во „Знання”, КОО, 1999. – 487 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
5. Пасічник Ю. В. Бюджетний потенціал економічного зростання в Україні : монограф. / Ю. В. Пасічник. – Донецьк : ТОВ „Юго-Восток, Лтд”, 2005. – 642 с.
6. Савчук С. В. Теоретичні основи формування бюджетної політики на місцевому рівні як основи бюджетного планування / С. В. Савчук // Методологічні проблеми фінансової теорії та практики в умовах економічної нестабільності : зб. матеріалів наук. конф. проф.-викл. складу / відп. за вип. О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2010. – С. 149 – 153.
7. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність : моногр. / Оксана Тулай. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 416 с.
8. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку : у 3 т. / за ред. чл.-кор. НАН України А. І. Даниленка. – К. : Фелікс, 2008. Т. 1: Фінансова політика та податково-бюджетні важелі її реалізації. – 2008. – 468 с.
9. Формування і функціонування бюджетної системи України : монограф. / [С. О. Булгакова, О. Т. Колодій, Л. В. Єрмоленко та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : Книга, 2003. – 344 с.
10. Чечетов М. В. Бюджетний менеджмент : навч. посіб. : в 2 ч. / М. В. Чечетов, Н. Ф. Чечетова, А. Ю. Бережна. – Харків : ІНЖЕК, 2004. Ч. 1. – 2004. – 560 с.

Королюк Сергій
старший державний ревізор-інспектор
відділу адміністрування ПДВ та контролю
за відшкодуванням ПДВ території обслуговування
Тернопільської ОДПІ управління податків і зборів
ГУ ДФС у Тернопільській області

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ: ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМАТИКА

Податок на додану вартість - один з основних податків не лише в Україні, а і в світовій практиці, у нас він з'явився у 1992 році. Це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його перерахування до державного бюджету та облік здійснює продавець. Продавець чи виробник виконує функцію податкового агента. Тобто, податковий агент, ПДВ, що сплачується при